

Зоя Казанжи

Журналістка, комунікаційниця,
письменниця

Авторка двох книжок малої прози, які вийшли у Видавництві Старого Лева – «Якби я була» та «Щось таке як любов».

Я не хотіла бути «старшою санітаркою»

Я вперто хотіла бути командиром партизанського загону. По-перше, я добре бігала. По-друге, я була винахідливою і придумала, як знешкоджувати «німців» на відстані. По-третє, у мене був справжній військовий ранець, знайдений у розвалах скарбів на бабусиному горищі.

Але «партизани» були проти.

– Ти ж дівчачка! – сказав Юрко з таким виразом на обличчі, наче в руках він тримав огидну жабу.
– А дівчачкі не бувають камандірами! Тільки санітарками.

Я пручалась і переконувала, що бувають. Я сама читала (насправді – ні)!

Але «партизани» були невблаганними. Максимальну кар'єру, яку мені дозволили зробити в «партизанському загоні», була кар'єра санітарки.

Я вже сама себе призначила старшою санітаркою, намалювала на старому ранці червоний хрест і пішла «рятувати» мужніх бійців.

Нам було по 7 років і ми грались у «війну». Навпроти школи вирили фундамент під магазинний комплекс, але щось там пішло не

так, і ці вириті ями кілька років поспіль служили нам за «окопи», де, розділені умовними лініями, вели «запеклі бої» «наші» з «німцями». І де я самовіддано рятувала «поранених», в думках сподіваючись, що «командира» Юрка таки «вб'ють» і тоді настане мій зірковий час. І я очолю «партизанський» загін! Бо ж хто, як не я? По-перше, я добре бігала!

Але Юрко кожного разу «виживав», ми тягли його окопами, бинтували «рани», «відстрілювались» від «фашистів».

Десь класі в третьому ігри у «війну» закінчились. Юрка так і не вбили, ранець було закинуто, червоний хрест на ньому відлущився.

А от емоції «старшої санітарки», яка так і не стала «командиром партизанського загону», залишились.

І я до сьогодні згадую свої тодішні відчуття кожного разу, коли стикаюсь з ситуацією другорядності. Через статтю.

- Жінка не може стати мером, - каже мені серйозний і впливовий бізнесмен. – На жінок досить легко впливати. Це – слабка ланка. Вони не мають стержня і залізного характеру.

- А чому тоді у тебе важливими напрямками керують жінки? – питаю.

- Е, ні, не плутай найманих працівників і політику! Я беру жінок на керівні посади через те, що вони уважні і відповідальні, звертають увагу на деталі. Та і жінки більше, ніж чоловіки, тримаються за роботу. Погодись, жінці ж важче влаштуватися – діти хворіють і все таке. А от генеральним директором має бути чоловік. Бо перемовини, солідність, надійність – це все абсолютно чоловіче. Ну і якщо в сауну треба з'їздити, і випити там, бо ж всяке буває. Що жінка тоді робитиме?

От приблизно такий підхід в усьому, коли мова йде про працю і відповідальність з одного боку, і про представництво та «сауни» - з іншого. Ти уважна до деталей, фахова і працелюбна, але твій максимум – «старша санітарка». Обслуговуючий персонал. Який має витягувати з поля бою, бинтувати рани, годувати з ложечки, прати шкарпетки. Забезпечувати тил і спокій командира. Створювати затишок і сприятливу атмосферу. Готувати папірчики для виступів і наявність питної води під час нарад. Але не дай Бог допустити до стратегій, керування процесом і прийняття рішень. Бо ж слабка ланка. Так не прийнято. Риси характеру жінок не відповідають уявленням про керівника. Жінки емоційні і вразливі. У них діти і вагітності.

- Зрозумій мене правильно, - каже мій подрузі власник компанії, де вона працює. – Я не можу тебе призначити керівницею. Для твого ж блага. Тебе не сприйматимуть. Психологія така. Заступницею – так. Та і тобі спокійніше. У тебе ж все-таки діти. Керівник має відрядження, постійну і високу зайнятість... А у тебе тут кабінет, зарплата, повага.

У компанії є купа філіалів, в тому числі і за кордоном. Всі філіали очолюють чоловіки. Моя кваліфікація і досвід відповідають посаді керівниці, - розповідає пізніше мені подруга, після того, як всі рішення щодо неї були прийняті. – В цій компанії моя кар'єра зараз впирається в стелю. Далі немає куди прагнути. Так, можна розвиватися горизонтально. Вивчити п'яту мову. Закінчити ще якийсь архітрендовий курс в зарубіжному університеті. Сегмент, в якому я працюю, досить специфічний. Але я все-таки вирішила піти. Тому що мене обурило ставлення – для мого ж блага! Чому хтось має вирішувати, чим і яким є моє благо?

На щастя, власник компанії вчасно отямився. Подруга очолила філіал.

- І то лише тому, що він не захотів, щоб я опинилась у конкурентів, - пояснила мені. – Тут право власності зіграло важливішу роль, аніж приємний і чесний підхід до співробітників. Соціологічні опитування свідчать про те, що все більше і більше співгромадян готові до паритетного представництва чоловіків і жінок в органах влади і в бізнесі. Все більше і більше людей схильні ділити порівну між обома партнерами відповідальність за сімейне життя, виховання дітей, домашні фінанси, побут.

Але чому тоді випадки другорядності і меншовартості жінок продовжують і досі бути не поодинокими, а масовими? В першу чергу – у свідомості та сприйнятті соціумом.

У нас все ще мало транслюється історій про успішних жінок. Отже мало рольових моделей для наслідування. І мало підтримки тих жінок, які діють всупереч стереотипам. Зате багато страху і зневіри серед самих жінок.

Бо коли ти мрієш бути «командиркою загону», а тобі як втішний приз пропонують бути «старшою санітаркою», це історія про несправедливість. Про «положено» і «не положено», виходячи із статі. Про бар'єри і перешкоди на шляху до мрії.

Зоя Казанжи «Я не хотіла бути «старшою санітаркою»

**ПОЧУТИ
ОДНЕ
ОДНОГО**

<http://facetoface.50vidsotkiv.org.ua>